

FIGYELŐ

Tegyük is azért, ami a miénk!

Egészen a közelmúltig általános volt a felfogás, Bácska az eszemiszom földje, amelytől mi sem áll oly távol, mint a művészet.

Hangya Bandi nagy tehetségének fölfedezése volt a legutóbbi ellenbizonyítéka ennek a téves felfogásnak. Most újabb tehetségről számolhat be a „Hid”, bizonyítékkal, hogy ha művészi életünk koldússzegény ugyan, ennek csupán a közönség részvétlensége az oka. Tehetség akad itt is, akik legnagyobb részének szomorú sorsa a beleveszés a hétköznapi gondok és az anyagi létfenntartás szűrke tengerébe. No meg a közöny! Ki segíti itt a tehetségeket? Közönyös vállvonogatás az útravalója és segítője minden vajdasági fiók Munkácsinak, fiók Mednyánszkinak vagy fiók László Fülöpnek.

Nagyon kevesen, vagy éppen senki se lett még eddig tehetségéhez mértén naggyá a nagyközönség megértő segítsége folytán. Csak ha egy-egy bácskai tehetség, mint László Fülöp, képessége és vasakarata átéhezett és koplalt a beérkezésig — hallottunk egy bácskai származású művészről.

De ime. Beszéljenek a tények!

Tóth József 18 éves szentai asztalos-segéd. Szobrász. Művészies faszobrokat farag. Először játékból. Ösztönszerűleg, mint aki nem is tud mihez kezdeni az erővel, amit magában érez. A műhelyben széklábakat farag s vésője önkénytelenül is emberi arcokat, alakokat hoz ki a fából. Isten tudja honnan, megta-

nulja a gipszöntést is és a kisebb faszobrocskák és domborművek után, amelyekben megmintázza az egész családját, szomszédságát, elkészül az első mellszobor. Egy megszólalásig hasonlító arckép. A műhelyben csúfolják a haszontalan munkáért. Szégyenkezve dugja el özvegy édesanyja elől az első aktot. Nehezen összekuporgatott pénzen anyagot, szerszámokat vesz. A tehetség öserejével kutat, tanul s csüggedés nélkül dolgozik. Tudja, — nem, érzi, sikerülni fog, kell.

Lassan szóbeszéd tárgyává válik a Tiszaparton — a művész, a szobrász s az egyszerű „halásznépek” félig megvetőleg, félig elcsodálkozva nézik a Jóska gyerek boszorkányosan hasonlító műveit. Figyelmeztetik tehetségére az egyik napilap tudósítóját, aki magáévá teszi az ügyet és pár kis szobrot eljuttat Mestrovityhoz s cikket ír róla a Naplóban. Tóth Jóska nem sok bizalmat fűz az ügyhöz. Él benne valami homályos sejtés a bácskai művészelődei sorsából. Azért rendületlenül ontja tovább a szobrokat tehetsége bő forrásából. Sok közülük szegényes dinárokért, átalakul cipővé, ruhává. Közben elmúlik a tél — jön a tavasz, a válasz.

Mestrovity véleménye szerint Tóth Jóska tehetséges. Nagyon tehetséges. Persze még sokat kell tanulnia. Legjobb lenne egyenlőre, ha Zágrebban sajátítaná el a nehéz mesterség első fogásait. De hogy mehetne el, mikor a legszükségesebbekre is alig telik.

A „Hid” szentai ifjúsága vette kezébe Tóth Jóska ügyét. Nem elég, nemcsak „Szeretni kell azt, ami a miénk”. Tenni is kell érte. Fiatal testvérünk tehetsége nemcsak az övé. A magyarságé is. A magyar ifjúság képessége vetődik ki benne. Tóth Jósának sikerülni fog. A „Hid”, a jugoszláviai magyar fiatalság van mellette. Tanulni fog. Eljut Zágrebba. A „Hid” fiataljai, a zágربي magyar egyetemisták, a szentai magyarság biztosítani fogják Tóth József taníttatását társadalmi úton.

Öröm nézni az ébredő öntudatot, az összetartást. Mint jelentkeznek napról napra a megértő szívek, akik szerény anyagi viszonyaikhoz képest, segíteni, tenni akarnak a mi véruinkért. Hogy mindenki megismerkedhessen Tóth József tehetségének ígéretével s hogy a „Hid” ifjúsága bizonyosságot tegyen arról, hogy „mégis mozog a föld”, hogy minden

ellenkező felfogással szemben — szegény, és éltető forrásoktól távoli a mi művészetünk, de van; augusztus hó folyamán kiállítást rendez Tóth József és a szentai festők és szobrászok munkáiból.

A „Hid” harcos lap, a fiatalok lapja. Hogy ezt a kiállítást ép a „Hid” rendezi, bizonyíték, hogy a jugoszláviai magyar ifjúság szellemi élete emelkedőben van s már túlnőtt a tisztán elméleti fejtegetések kezdetleges megnyilvánulásánál.

Ez a kiállítás — amely sikerülni fog, mert sikerülni kell, megismertet mindenkivel Tóth József képességeivel, — akit a mi szeretetünknek kell útra segíteni — mert a miénk s szerény hitvallása az ifjúságnak a művészet mellett, amely úgy kell, hogy mindenkié legyen.

Szeressük s tegyünk azért, ami a miénk, de szeressük azt is, ami az egész emberiségé.

Schwarczer Gyula

Magyar nótapályázat

Szinte kellemesen — hihetetlenül hangzott a fenti hír, midőn a noviszádi „Reggeli Ujság” magyar nótapályázatot hirdetett. „Ma, a mélyreható gazdasági viszonyok derekán nem csügged, de minden erejével és legjobb tehetsége szerint igyekszik odahatni, hogy buzdító példával szolgálhassa kisebbségi művelődésünk és művészetünk minden ágának fejlesztését”.

Segítséget nyújt, ahol legnagyobb szükség van, kedvet támaszt, ahol legnagyobb az elcsüggedés! Célja: „elősegíteni népdalszerzőink érvényesülési lehetőségét, rájuk terelni a nagyközönség érdeklődését, népszerűsíteni a magyar nótát”.

A magyar nótapályázat részletes feltevéleit a következőkben közli a Reggeli Ujság szerkesztősége:

1. Pályázhat minden magyarnóta szerző, aki Jugoszláviában él, illetve ju-

goszláv állampolgár.

2. A pályázaton csak nyomtatásban meg nem jelent, szöveggel bíró, eredeti szerzemények vehetnek részt.

3. A pályázatra beküldött nótákat elegendő énekhangra kottázni.

4. Egy szerző több nótával is pályázhat.

5. A nótákat külön e célra alakult bírálóbizottság ítéli meg. A bírálóbizottság tagjait, akik egyrészt a szerkesztőségen kívül álló kiváló muzsikusból kerülnek ki, később nevezi meg a Reggeli Ujság szerkesztősége.

6. A nóták lehetnek hallgató vagy csárdások. Az elbírálásnál a fősúly a nóták magyaros jellegén fekszik.

7. A Reggeli Ujság szerkesztősége három díjat tűzött ki a nóták jutalmazására:

**500 dináros első, 400 dináros
második és 300 dináros har-
madik díjat.**